

**Ryčio Martikonio,
Lietuvos Vyriausybės atstovo Konvente dėl Europos Sąjungos ateities,
pasisakymas plenariniame Konvento posėdyje**

2002 m. birželio 6 d., Briuselis

Pone Pirmininke,
Mieli kolegos,

Akivaizdu, jog Europos integracijos pasiekimai, Europos Sąjungos ir jos piliečių vertybės turi būti toliau skatinamos ir puoselėjamos. Taip pat būtina jas apsaugoti. Mums reikia visą Europą apimančios laisvės, saugumo bei teisingumo erdvės. Pastaraisiais metais šis poreikis pasiekė politinių prioritetų olimpą: nuo Amsterdamo sutarties iki Tampērės Europos viršūnių tarybos susitikimo buvo nustatyti ir dabartinių, ir būsimųjų ES narių politiniai tikslai bei siekiai; po rugsėjo 11-osios šie tikslai tapo praktine privalomybe.

Akivaizdu, jog bet kuri valstybė atskirai būtų nepajėgi atsižvelgti į naujus iššūkius. Teisiniai ypatumai, istoriniai bei nacionaliniai savitumai niekur nedingsta, bet juos reikia spręsti kuo glaudžiau bendradarbiaujant. Todėl šios dienos diskusija (dėl pasienio kontrolės, imigracijos bei prieglobsčio suteikimo politikos, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu klausimų) atspindi mūsų interesų bendrumą. Mano manymu, svarbiausias mums tenkantis iššūkis - į vieną darnią visumą apjungti veiklos sritis ir darbus, susijusius su viešąja tvarka bei asmeniniu saugumu. Siekdami šio tikslo, mes turėtume remtis jau turima patirtimi ir patikrintais metodais - pasinaudoti Bendrijos, atviro koordinavimo metodais - tuo pat metu turint galvoje išplėstos Sąjungos interesus.

Mes turime galvoti apie platesnę Sąjungą - 2004-ųjų Sąjungą, ne tik apie šiandienos Sąjungą. Visuose šio planavimo proceso etapuose turėtų dalyvauti 25 ar net daugiau valstybių. Todėl visiškai teisingas sprendimas buvo pirmąją tematinę Konvento sesiją skirti būtent šiems klausimams.

Europos saugumo bei teisingumo erdvės kūrimas yra mano šaliai ypač aktualus klausimas. Geografinė Lietuvos padėtis sąlygoja šį interesą. Lietuvos sostinė - Vilnius - įsikūrusi vos per 30 kilometrų nuo būsimos rytinės Europos Sąjungos sienos. Gyvendami prie šio "slenksčio" jaučiame dvigubą atsakomybę - už savo šalį ir už Europą. Taip pat natūralu tikėtis, jog šia atsakomybe galėsime pasidalyti su kitomis narėmis. Todėl reikės deramos Bendrijos ir nacionalinių pajėgumų pusiausvyros.

Šiuo požiūriu, aš galiu tik palankiai atsiliepti apie pastarojo meto Komisijos iniciatyvas (dėl bendros pasienio kontrolės) bei ES šalių narių grupės parengtą studiją šiuo klausimu. Būtent tokių projektų mums ir reikia. Čia galite tikėtis ir Lietuvos indėlio.

Neabejoju, jog galutinis Konvento dokumentas aiškiai atspindės šių diskusijų rezultatus bei šiandien čia sklandančią geranorišką atmosferą.